

**Møte onsdag den 5. april 2017 kl. 10**

President: Ingjerd Schou

Dagsorden (nr. 68):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

**Presidenten:** Representantene Ingebjørg Amanda Godskesen, Per Olaf Lundteigen, Ruth Grung, Rigmor Andersen Eide, Kjell-Idar Juvik, Geir Jørgen Bekkevold, Sonja Mandt, Ulf Leirstein og Irene Johansen, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den tidligere midlertidig fritatte vararepresentanten fra Nordland fylke, Tone-Helen Toften, tar nå sete.

Følgende innkalte vararepresentanter tar nå sete:

For Buskerud fylke: Tone Heimdal Brataas

For Nordland fylke: Tor Arne Bell Ljunggren

**Presidenten:** Representanten Karin Andersen vil framsette et representantforslag.

**Karin Andersen (SV) [10:01:09]:** På vegne av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås og meg sjøl vil jeg sette fram representantforslag om endring av vilkår for opprettelse og nedlegging av asylmottak.

**Presidenten:** Representanten Trygve Slagsvold Vedum vil framsette et representantforslag.

**Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:01:36]:** På vegne av stortingsrepresentant Geir Pollestad og meg selv vil jeg framsette et representantforslag om kontanter som betalingsmiddel i Norge.

**Presidenten:** Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:01:59]

*Muntlig spørretime*

**Presidenten:** Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Siv Jensen, Linda C. Hofstad Helleland og Jon Georg Dale vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

Vi starter da med første hovedspørsmål, som er fra representanten Knut Storberget til statsråd Jon Georg Dale, tenker jeg – vi får se!

**Knut Storberget (A) [10:02:32]:** President, jeg tenkte jeg skulle holde litt på hemmeligheten!

Utgangspunktet for spørsmålet mitt er at det skapes altfor få jobber i Norge. Det er en av de store politiske utfordringene vi står foran. Norge trenger flere jobber. Andelen av befolkningen som er i arbeid, er den laveste på 20 år. Dette gjelder også for de yngste. En tredjedel av befolk-

ningen er nå ikke i arbeid, og det er sløsing med en av våre aller viktigste ressurser, nemlig menneskene.

Det er sånn at i 2016 gikk antallet jobber i privat sektor ned. Nå har vi snart fire år bak oss med en regjering som har snakket om omstilling, nettopp for å skape arbeidsplasser i privat sektor. Mindre oljeavhengighet, mer bærekraft og vårt behov for økt matproduksjon taler for at det burde ha vært satset på å få til sysselsettingsvekst, særlig i næringskjeder som ikke er knyttet til olje, men som er knyttet til bl.a. jord og skog. Mitt spørsmål, president, går derfor til landbruks- og matministeren.

Matindustrien og jordbruket utgjør fortsatt den største fastlandsnæringen i Norge, med over 120 000 arbeidsplasser, men antallet jobber går dessverre ned. Her sviktes det fra regjeringa. I Hedmark hadde vi f.eks. i fjor en nedgang på 225 jobber tilknyttet matproduksjon. Likevel har regjeringa i framlagte budsjett og forslag til oppgjør i bl.a. jordbruket stadig foreslått å kutte i tiltak som kunne skape vekst, til tross for at vi har et stort behov for både å investere, et etterslep på rundt 20 mrd. kr, og å sette i verk tiltak for nettopp å skape jobber.

Er regjeringa og statsråden villig til å endre kurs, bidra mer til investeringer og tiltak for nettopp å skape flere jobber i en næring som blir pekt på som framtidens næring for Norge?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:04:36]:** Fyrst er det for flere enn regjeringa verd å gle seg over at arbeidsløsetala no utviklar seg positivt. Fleire vender tilbake igjen til jobb etter ei krevjande tid i oljenæringa.

Samtidig er det slik at historiebeskrivinga som representanten Storberget her har på utviklinga i jordbrukssektoren og skogsektoren, ikkje er rett. Denne regjeringa har jo innført skogpolitikken igjen. Vi har dobla satsinga på tømmerkaier, økt infrastruktursatsinga på skogsbilvegar med 80 pst. utover det den førre regjeringa gjorde, då Knut Storberget var statsråd. Så det er eitt eksempel på at vi gjev moglegheit til å utvikle dei naturressursane ein har rundt seg i heile Distrikts-Noreg.

Når det er snakk om investeringsverkemiddel i jordbruket som skal bidra til at fleire vel å investere, satse på matproduksjon, er det slik at denne regjeringa og eg som statsråd har levert tilbod til jordbruket som inneber at investeringsverkemidla aukar meir enn jordbruket krev – og Arbeidarpartiet stemmer for det avtaleforslaget når ein leverer det til Stortinget.

Så er det viktig å hugse på at også i jordbruk er produktivitetutvikling viktig. Matproduksjonen er høgare no enn nokon gong før i Noreg – vi har henta igjen og er sjølvforsynte med lam for fyrste gong på ti år. Kornarealet aukar no for fyrste gong sidan 1991. Inntektsutviklinga i jordbruket er sterkare – dobbelt så sterk som i andre sektorar, og mykje sterkare enn under den førre regjeringa. Så det er mange ting å gle seg over.

I sum treng vi at vi har nok folk som satsar på jordbruket. Det har vi. Fleire unge satsar no på jordbruk enn på mange år, og vi ser f.eks. at blant dei som søkjer om investeringsverkemiddel, er det ein høgare del under 35 år no enn tidlegare. Så dette kan representanten Storberget ta heilt med ro. Utviklinga er langt meir positiv enn sist Arbeidarpartiet styrte.

**Knut Storberget (A) [10:06:33]:** Det var et svar som forventet. Man kan jo snakke om produktivitet og økonomisk vekst, men statsråden styrer en sektor som faktisk ikke skaper flere arbeidsplasser, og som blir pekt på som framtidsnæringen. Vi ser altså en betydelig nedgang ikke bare i primærjordbruket, men også i hele næringsmiddelindustrien knyttet til dette, som faktisk skal være der hvor vi skal bruke de arbeidsmessige ressursene.

Nå har altså regjeringa snart fire år bak seg på å sette i verk de virkemidlene som man sjøl trodde ville skape jobbvekst i en næring som ikke skulle være oljerelatert. Det er derfor jeg mener at regjeringa nå må svare for hvorfor de tiltak som regjeringa har igangsatt, faktisk ikke har skapt flere jobber, men skaper reduksjon, ikke bare i jordbruket, men også i privat sektor som sådan.

**Statsråd Jon Georg Dale [10:07:25]:** Eg er utdanna kjøttskjerar og jobba i fleire år på slakteri som det. Det var ein av dei morosamaste og trivelegaste jobbane eg har hatt. Men det er mykje lettare å gjere den jobben no enn det var for ti år sidan, fordi vi har automatisert. Det gjer at det er færre som trengst til å gjere dei same jobbane, men det betyr at lønsemda for næringsmiddelindustrien er styrkt av det. Det gjer også at dei som jobbar i denne sektoren, har mindre risiko for belastningsskadar enn dei hadde for berre ti år sidan. Er det dumt? Openbert ikkje. Det er openbert ikkje dumt at næringsmiddelindustrien brukar innovasjonar, får i gang ny teknologi, skapar og tryggjer arbeidsplassar mange plassar. Men vi veit jo at jordbruket sjølv har gjort eventyrlege effektiviseringar. I 1990 var det 120 meieri i Noreg, no er det ca. 30 igjen. Det er ikkje ei utvikling som vi har styrt, men ei utvikling som har vore heilt naturleg, fordi landbruket har modernisert og næringsmiddelindustrien har følgd etter.

**Presidenten:** Det åpnes for oppfølgingsspørsmål – først Else-May Botten.

**Else-May Botten (A) [10:08:37]:** Under Stoltenberg-regjeringen ble det skapt 360 000 nye arbeidsplasser, og under Solberg-regjeringen er det i underkant av 30 000 i privat sektor. Det er altså stort behov for å skape nye arbeidsplasser. Det er merkelig at regjeringen ikke satser mer på å rekruttere inn i landbruket, når vi har et finmasket nett av ulike ordninger som bygger opp under landbruk over hele landet. Det regjeringen har ønsket å gjøre mens de har sittet i regjering, er å endre bl.a. konsesjonsloven og odelsloven samt fjerne ulike velferdsordninger. Konsekvensen av regjeringens ønskede politikk er at det blir mer krevende å jobbe i næringen, siden man får dårligere velferdsordninger, og det blir lettere å selge seg ut. Hvorfor vil regjeringen gjøre det verre å jobbe i næringen og lettere å selge seg ut?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:09:32]:** Denne regjeringa er oppteken av å leggje til rette for at det vert skapt fleire jobbar, men det hadde vore artig dersom Arbeidarpartiet såg på resultatata av jordbrukspolitikken i denne perioden: 18 ¾ pst. inntektsvekst i jordbruket; dobbelt så mykje som andre grupper. Færre bønder legg ned enn under Arbeidarpartiets styre. Vi ser nedgang i talet på dekar som går ut av drift – det er lågare no enn då Arbeidarpartiet styrte. Fleire investerer, dei investerer tyngre, matpro-

duksjonen er høgare enn på mange år, kornareala går opp. Så dersom Arbeidarpartiet hadde vore oppteke av resultatata av landbrukspolitikk i staden for å prøve å skape eit inntrykk av at alt går feil veg, så hadde det vore betre for bonden. For vi treng først og fremst, dersom vi skal rekruttere nye folk inn i næringa, at det finst ungdom som har tru på ho. Og det skal det godt gjerast å ha når ein høyrer Arbeidarpartiets skuldingar mot jordbrukssektoren – ein sektor som går godt, ein sektor som vil framover, ein sektor som har føresetnader for å gjere det.

**Presidenten:** Line Henriette Hemdal – til oppfølgingsspørsmål.

**Line Henriette Hemdal (KrF) [10:10:40]:** Kristelig Folkeparti har tatt til orde for en redningsaksjon for 15–30 kyrs-brukene. For oss er det viktig å rydde opp både etter forrige regjering og nåværende regjeringens behandling av gjennomsnittsfjøset, for vi vet at det er et stort behov for å få fornyet driftsbygningene. Melkeproduksjonen er rygg-raden i norsk landbrukspolitikk. Hvis vi får én bonde til å satse, får vi også flere veterinærer i arbeid, vi får flere elektrikere og flere byggmestre.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hvordan vil statsråden øke og målrette investeringsvirkemidlene for melkebruk, som er viktig i distriktene, men også viktig for Norge?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:11:35]:** Lat meg først gje honnør til både Kristeleg Folkeparti og Venstre for at dei i lag med denne regjeringa har gjort nødvendige grep i jordbrukspolitikken som har ført til dei resultatata som eg refererte for representanten Botten.

Så er det rett at dersom vi skal ha ein melkeproduksjon over heile landet, føreset det at ein del av dei som i dag ligg på ein gjennomsnittsstorleik, vel å reinvestere. No ligg jordbruksmeldinga til behandling i Stortinget. Der har eg føreslått at avtalepartane i jordbruksavtalen får leggje tydelegare føringar på investeringsverkemidla. Dersom det får fleirtal, gjev det moglegheiter for å målrette verkemiddelbruken i større grad enn han har vore i dag. Det kan ikkje eg forskotere Stortingets behandling av, men eg håpar det resulterer i det. Då trur eg dei fire partia som har utgjort fleirtalet i denne perioden, framleis kan leggje grunnlaget for ei positiv utvikling i norsk jordbruk.

**Presidenten:** Trygve Slagsvold Vedum – til oppfølgingsspørsmål.

**Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:12:37]:** Hovedinntektene fra norsk jordbruk kommer heldigvis fra markedet, og i jordbruksoppgjørene i 2014, i 2015 og i 2016 la regjeringen opp til økte markedsinntekter. Det hadde ikke vært mulig hvis man ikke hadde gått fra kronetoll til prosenttoll høsten 2012. Synes landbruksministeren nå at det var et klokt grep at vi forbedret det norske tollvernet? Det er spørsmål nr. én.

Spørsmål nr. 2: Norske parlamentarikere hadde møte med EU-parlamentarikere, der delegasjonen fra EU-parlamentet sa at de var svært fornøyd med det norske tilbudet i artikkel 19-forhandlingene. Hva er det norske tilbudet når EU-siden er svært fornøyd, og når kommer vi til å se resultatet?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:13:26]:** Eg håpar vi skal sjå resultatet av forhandlingane om artikkel 19 med EU ganske raskt, og eg er heilt trygg på at vi skal klare å vareta både norske handelsinteresser offensivt og ikkje minst framleis ha god beskyttelse av norsk jordbruk.

Men så er det grunn til å minne representanten Slagsvold Vedum på at samtidig som ein fekk endringar i prosenttollen, auka ein t.d. dei tollfrie kvotane til EU med 2 700 tonn på ost. Og det er altså sånn at auka tollsats gjev auka press på tollfrie kvotar, og der går det ein balanse, som eg har sagt i Stortinget også fleire gonger tidlegare.

Eg veit at tollvernet er viktig for norsk jordbruk, men det er også viktig for norsk jordbruk at vi har gode handelsavtalar med våre nærmaste marknader. Norsk jordbruk handlar mykje av innsatsfaktoren sin ute, så vi må finne ein balansert løysing på det.

**Presidenten:** Pål Farstad – til oppfølgingsspørsmål.

**Pål Farstad (V) [10:14:35]:** Ikke minst på grunn av Venstre har vi hatt en positiv utvikling i norsk landbruk. Venstres landbrukspolitikk har vi sett mange fine spor av de siste tre årene, men vi har også et betydelig potensial for å skape arbeidsplasser i kombinasjon mellom landbruk og andre næringer – all honnør til spørsmålsstilleren for det: landbruk og reiseliv, f.eks., høyverdig nisjeproduksjon knyttet til mat. Vi har gode eksempler. Vi har Tingvollstø sin Kraftkar i Møre og Romsdal, som ble verdensmester. Men jeg savner litt trøkk oppi dette. Spørsmålet er da: Gjør vi nok for å skape nye arbeidsplasser i de grensesnittene som jeg viser til nå? Hva vil statsråden gjøre, hvis han anerkjenner problemstillingen?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:15:43]:** Eg er tilbøyelig til å vere einig i at vi sit igjen med gode spor av Venstres landbrukspolitikk i denne perioden. Det viser kor viktig det er at Venstre held seg med ei god regjering, som dei kan samarbeide med, og som gjev gode resultat. Det er eg veldig glad for at også Venstre-representanten ser nytta i.

Vi har mange moglegheiter til å utnytte landbruket. Vi leverte tidlegare ei melding som heitte Garden som ressurs – marknaden som mål, som handla om å utnytte dei tilleggsnæringane som ligg i og rundt jordbruket. Vi ser f.eks. no at noko av det raskast veksande i daglegvarehandelen er lokalmatsatsing – 7,7 pst. i fjor – openbert mogleg. Vi har nettopp lagt fram ein reiselivsstrategi for landbruksbasert reiseliv i lag med reindrifta, og ser på moglegheita for å utnytte det potensialet. Det er openbert mykje regjeringa og Venstre her kan verte einige om, og det skal vi følgje opp på beste vis.

**Presidenten:** Kirsti Bergstø – til oppfølgingsspørsmål.

**Kirsti Bergstø (SV) [10:16:52]:** Folk i nord er forban- net på grunn av ransforsøk av ressurser og at det blir vanskeligere for lokale krefter å ta ressursene i bruk. Forslaget om at trålerne skal betale lommerusk i avlat til kystsamfunn, opprører, samtidig som landbrukspolitikken til Fremskrittspartiet smerter hardt. Matproduksjon over hele landet er viktig – for arbeid, for beredskap, for bosetting og for magene våre. Men landbruket i Finnmark sitter altså igjen med mindre.

Da tvinger et spørsmål seg fram: Ønsker regjeringen færre bønder?

**Statsråd Jon Georg Dale [10:17:31]:** Inntektsutviklinga i fjor i norsk jordbruk var sterkast i dei tre nordlegaste fylka. Resultatet av landbrukspolitikken var best i dei tre nordlegaste fylka. Så det er grunn til å glede seg, dersom ein er representant frå Nord-Noreg. Inntektsutviklinga er ikkje berre 18 ¾ pst. prognostisert for landsgjennomsnitt, men inntektsutviklinga i 2015 var over 15 pst. i dei tre nordlegaste fylka – eventyrleg utvikling, store moglegheiter til å utnytte dei landareala vi har, til matproduksjon, enten det er i jordbruket, det er i reindrifta, eller det er ressursane frå havet. Så Nord-Noreg er ein landsdel som har tent på ein landbrukspolitikk ført av denne regjeringa, som har tent på ein fiskeripolitikk frå denne regjeringa, og det viktigaste for Nord-Noreg no er at vi held fram med å ha eit borgarleg fleirtal i Noreg, som gjer at denne utviklinga held fram også dei komande åra.

**Presidenten:** Vi går til neste hovedspørsmål.

**Hans Olav Syversen (KrF) [10:18:40]:** Når jeg hører landbruksministeren, tenker jeg at han må ha lest Alexander Kiellands novelle «Håpet er lysegrønt». Det er en skikkelig optimist av en landbruksminister vi har, og det er bra. Det andre, om hvem som bør styre, osv., skal jeg la ligge i denne sammenheng.

Mitt spørsmål går til kulturministeren, som i går hadde et møte med Islamsk Råd. I innkallingen til møtet skriver statsråden følgende:

«Med bakgrunn i oppmerksomheten omkring Islamsk Råd Norge de siste dagene ønsker departementet en samtale om rådets rolle som dialogpartner og paraplyorganisasjon for muslimer i Norge.»

Islamsk Råd møtte til dette dialogmøtet, kanskje litt overraskende med en advokat hvis det skulle være et dialogmøte, men sånn er nå det.

I etterkant av møtet uttrykte statsråden at hun ikke var beroliget, og mitt spørsmål er: Hva var det som gjorde at statsråden ikke var beroliget etter det møtet hun selv initierte?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:20:00]:** Jeg vil først og fremst takke Kristelig Folkeparti for at jeg får spørsmålet, for dette er en sak som uroer meg veldig. Grunnen til det er at etter at Islamsk Råd Norge ble etablert i 2007, har det i mange år blitt gjort et godt arbeid med å forene sjia- og sunnimuslimer i ett og samme organ. Det er faktisk imponerende.

Men det bekymrer meg litt hvordan situasjonen står nå. Dette skal være en paraplyorganisasjon som skal forene muslimer i Norge. Det skal være en organisasjon som skal bidra til dialog og være en brobygger, og det skal være et representativt organ for alle muslimer i Norge. Jeg opplever at det ikke er det. Når jeg på møteinnkallingen hadde skrevet at jeg ønsket at man skulle snakke om hvordan vi skal styrke arbeidet framover som brobygger og dialogpartner, som representanten Syversen viser til, ønsket man ikke det. De to advokatene som kom til mitt kontor, ønsket å snakke om at dette handlet om likestilling og arbeidsmiljølov knyttet til en kvinne i nikab.

Dette handler ikke om nikab, det handler om en uro som jeg føler knyttet til en større splittelse i det muslimske miljøet og også mindre muligheter til dialog med det norske samfunnet – da tenker jeg på sivilsamfunnet og offentligheten – og det er også derfor det er kommet så tydelige signaler. Derfor er jeg glad for at et nesten tverrpolitisk storting også nå tydelig uttrykker bekymring.

**Hans Olav Syversen (KrF) [10:22:07]:** I pressen, jeg tror det var i Dagbladet i dag eller i går, er statsråden sitert på følgende, som jeg synes er kloke ord:

«Jeg går ikke inn og styrer interne ansettelsesforhold, det må organisasjonen selv gjøre. Men de midlene som jeg fordeler og som et samla storting stiller seg bak, må jeg vite at oppfyller de kriteriene som er lagt til grunn.»

Spørsmålet da er: Opplever statsråden etter det møtet, og sikkert et visst etterarbeid, at de kriteriene som lå til grunn for den søknaden – som er innvilget, og som så vidt jeg skjønner, har vært ekstramidler for å oppfylle en brobyggerrolle – er oppfylt?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:23:04]:** Det er det jeg satte i gang et arbeid med i forrige uke, som juristene i departementet nå er i gang med, for i søknaden fra IRN begrunnet de ønsket om ekstra midler bl.a. med at de ønsket å skape harmoni i et mangfoldig samfunn, og at de ønsket å styrke dialogarbeidet og brobyggerarbeidet sitt. I tildelingsbrevet for 2016 skrev departementet at de får midlene også på bakgrunn av at de skal bidra til å forebygge radikalisering. Det var et enstemmig storting som i 2015 økte bevilgningene med 484 000 kr. De mottar 1,3 mill. kr i tilskudd.

Svaret mitt på spørsmålet er at vi nå er i gang med å undersøke om vi mener at vilkårene er innfridd. Nå hadde Islamsk Råd Norge en mulighet i går til å begrunne om de er det. Jeg ble ikke beroliget, og jeg kommer tilbake med en konklusjon når vi har det klart.

**Presidenten:** Vi åpner for oppfølgingsspørsmål – først Geir Jørgen Bekkevold.

**Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:24:25]:** Jeg lyttet nøye til statsrådens svar. Hun var tydelig på at dette ikke handlet om nikab, men at det handlet mer om en bekymring for splittelse i det muslimske miljøet. En kan jo da være fristet til å spørre om kulturministeren ser det som sin oppgave å motarbeide splittelser i religiøse miljøer. Hvordan vil hun i så fall jobbe for å unngå at det blir splittelser, hvis hun mener at det er det som er hennes oppgave?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:25:06]:** Jeg mener at det er min oppgave å sørge for at organisasjoner som dette, som er en paraplyorganisasjon for mange muslimske organisasjoner, og som det offentlige bevilger midler til, leverer på de forventningene som Stortinget har for driftsstøtte. Det er ikke første gang vi har hatt møte med Islamsk Råd Norge. Departementet har hatt ganske tett kontakt med Islamsk Råd Norge den siste tiden. Det er bl.a. derfor jeg holdt tilbake støtte til dem i fjor i et halvt år, fordi de ikke innfridde kravene som Stortinget har satt når det gjelder driftsstøtte.

Jeg mener at det er min oppgave å sørge for at tilskuddet brukes slik som Stortinget har forutsatt. Det kommer jeg til følge opp.

**Presidenten:** Marianne Aasen – til oppfølgingsspørsmål.

**Marianne Aasen (A) [10:26:13]:** Nå hører vi at det fra departementets ståsted åpenbart har vært uro knyttet til Islamsk Råd Norge tidligere. Det har også vært uro som har kommet fram i avisene, knyttet til hvordan Islamsk Råd Norge drives, og det har vært medlemsorganisasjoner som har vurdert å melde seg ut før denne saken dukket opp. Hvilke undersøkelser er det Kulturdepartementet da har gjort på forhånd, og hvordan kunne en være sikker på at det var rett å gi Islamsk Råd Norge 500 000 kr ekstra til dialog og brobygging når det har vært så mye uro knyttet til organisasjonen?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:26:58]:** Fra departementets side har vi hatt en ganske tett kontakt for å skape oss et bilde av de organisasjonene som vi gir tilskudd til. Da regjeringen høsten 2015 foreslo at Stortinget skulle øke bevilgningen, var det nettopp fordi man så behovet for å styrke dialogarbeidet og brobyggerarbeidet. Da organisasjonen i 2016 viste seg ikke å levere på de kriteriene som Stortinget faktisk har bedt om i sin støtte til bevilgning, holdt vi tilbake støtte. Det har også vært uro knyttet til valg av styre og disse tingene, som vi har hatt en dialog med organisasjonen om underveis.

**Presidenten:** Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

**Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:28:18]:** Fire år har snart gått, stortingsperioden er snart over. Det har vært fire år med sentralisering, sentralisering og sentralisering. Det har vært ført en politikk for større sosiale og geografiske forskjeller. Dette kan være den siste spørretimen der partileder Siv Jensen møter som finansminister, så tiden begynner å bli ganske knapp hvis man skal oppfylle valgloftene. Jeg vil gå gjennom noen av valgloftene.

Valglofte nr. 1: Jeg kan garantere at det blir bompengefritt over hele landet hvis jeg blir samferdselsminister, sa samferdselspolitisk talsmann Bård Hoksrud i 2013. Fasit i 2017: Det har aldri vært mer bompenger i Norge. Senest i forrige uke vedtok vi 21 nye milliarder i bompengegjeld i dette rommet, et forslag fra Fremskrittspartiets statsråd.

Valglofte nr. 2: Før valget sa finansminister, daværende partileder, Siv Jensen: Vi vil ha slutt på denne flåingen av det norske folk og krever at bensinavgiften blir satt ned. Vi foreslår at bensin- og dieselavgiften settes ned med en krone. Fasit i 2017, la meg referere til Erna Solberg: På ett budsjett økte vi denne typen avgifter mer enn de rød-grønne gjorde på åtte år.

Valglofte nr. 3: Vi vil ha en statlig finansiering av eldreomsorgen, lovet Fremskrittspartiet i 2013. Fasit i 2017: et mislykket prøveprosjekt i sju kommuner.

Valglofte nr. 4: Anders Anundsen hadde kronikker rundt i hele landet om krig mot byråkratiet. Og Siv Jensen var knallhard i sin dom. Fasit i 2017: 539 nye byråkrater, 12,5 mrd. kr i økt konsulentbruk i staten.

Mitt spørsmål til finansministeren er: Er finansministeren fornøyd med resultatene, eller kan vi forvente mer hvis Fremskrittspartiet igjen får makt?

**Statsråd Siv Jensen [10:30:27]:** Jeg takker for spørsmålet. Jeg sendte faktisk en SMS til representanten Slagsvold Vedum rett før vi startet, og spurte: La meg gjette hva du kommer til å spørre om: sentralisering, sentralisering, sentralisering? Jeg fikk i grunn rett i det.

Sannheten er at under denne regjeringen går det svært godt over hele landet. De nordnorske fylkene, innlandet og flere andre deler av landet har stor vekst, og dette gjelder særlig distriktsarbeidsplasser som er eksportrelatert. Det synes jeg vi skal ta utgangspunkt i. Utfordringene vi har hatt, er knyttet til oljedominerte fylker, som har mistet 50 000 arbeidsplasser i løpet av to år som følge av det kraftige oljeprisfallet.

Jeg mener at Fremskrittspartiet har innfridd ganske mange av sine valgløfter. Når det gjelder bompenger, var det den dagen Sundvolden-plattformen var et faktum, klart at vi ikke fikk fullt gjennomslag for å fjerne alle bomstasjonene i Norge. Det vi har gjort, er å redusere bompengandelen i veldig mange prosjekter. Det betyr at staten har tatt en større del av regningen enn det som ville vært tilfellet, og som var tilfellet, under Senterpartiet i regjering. I tillegg har vi en rekordstor satsing på veiinvesteringer og annen infrastrukturinvestering, og vi har påbegynt den jobben Senterpartiet lot være å gjøre, nemlig å redusere vedlikeholdsetterslepet over hele landet. Så samferdselssektoren er styrket under denne regjeringen, og det merker vi at folk er svært godt fornøyd med. I tillegg har vi nå fått vedtatt at alle bompengeprojekter utenfor de store byene skal reduseres med 10 pst., og det trer i kraft dette året.

Når det gjelder eldreomsorg, er jeg veldig fornøyd med at vi nå har fått på plass en prøveordning med statlig finansiering. Det handler om å se på om det er mulig å likebehandle landets eldre uansett hvor i landet de bor. Det er ikke alle kommunene som prioriterer eldreomsorgen. Jeg har besøkt ett av prosjektene, i Hobøl kommune. Resultatene synes så langt å være svært gode.

**Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:32:30]:** Det må nesten være litt rart for en finansminister å si at man er fornøyd med prøveprosjekt i sju kommuner når det lenge har vært et av Fremskrittspartiets største mål å få til en statlig finansiering av eldreomsorgen. Det må også være rart for en finansminister fra Fremskrittspartiet å si at man er fornøyd etter fire år når det har blitt 4 mrd. kr i avgiftsøkninger for folk flest – for avgifter må alle betale – mens de 50 rikeste i Norge har fått 1 mrd. kr i skatteutt. Det er en helt tydelig prioritering.

Det er ikke så rart at vi sier sentralisering, sentralisering, sentralisering, for regjeringen har drevet med nytale i sak etter sak. For eksempel har man valgt å kalle politireformen en nærpolitireform – når folk over hele landet opplever at tjenestesteder legges ned. Jeg har merket meg at den nye statsråden, Per-Willy Amundsen, også har sagt at det kanskje var feil bruk av ord. Vil finansminister Siv Jensen også bekrefte at det har vært feil bruk av ord å kalle det nærpoliti når det har vært en sentraliseringsreform vi har sett?

**Statsråd Siv Jensen [10:33:26]:** Jeg er veldig godt fornøyd med at det nå bygges flere nye sykehjemsplasser over hele landet enn det noensinne har blitt gjort. Det er nødvendig, for vi kommer til å trenge flere sykehjemsplasser de neste årene. Det at regjeringen har tatt en større del av regningen, gjør også at det er lettere for kommunene å øke utbyggingen. Det er jeg fornøyd med.

Når det gjelder skatte- og avgiftspolitikken, har denne regjeringen redusert skatter og avgifter med til sammen 21 mrd. kr. Når det gjelder bilistene, har de netto kommet positivt ut av dette – med netto lettelser i bilavgifter på 1,5 mrd. kr. Det er klart at bilistene merker dette. Vi ser det nå også i omsetningen av nye biler.

Når det gjelder politi: En av de tingene denne regjeringen gikk til valg på, var å få flere politifolk ut i gatene der folk bor. Det er det som gir økt trygghet for innbyggerne – at politipatruljene er til stede når behovet er der. Jeg skjønner at Trygve Slagsvold Vedum er mest opptatt av stengte lensmannskontor, jeg er mest opptatt av synlig politi som er til stede når folk har behov for dem.

**Presidenten:** Det åpnes for oppfølgingsspørsmål – først Per Olaf Lundteigen.

**Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:34:36]:** Det hadde kledd finansministeren og Fremskrittspartiets leder ikke å ha slik språkbruk som at Senterpartiet er mest interessert i stengte lensmannskontor. Det viser i grunn respekten for det som skjer rundt i Norge, og for hva folk oppfatter som viktig.

Men mitt spørsmål går på bompenger. Fremskrittspartiet gikk til valg på å ta vekk bompengene. Folk oppfattet det, og folk trodde på det. Fremskrittspartiet kjente handlingsregelen og visste at veiinvesteringer inngikk i den. Fremskrittspartiet skulle satse mer, men likevel: stadig nye bompengefinansieringer av vanlige, nødvendige veier rundt i landet. Mitt spørsmål er: Hva gikk galt for Fremskrittspartiet i regjeringserklæringen? Det måtte jo være noe som gikk fundamentalt galt. Og hva har Fremskrittspartiet lært nå i Finansdepartementet som en ikke visste før enn gikk inn der?

**Statsråd Siv Jensen [10:35:39]:** Jeg er veldig glad for at representanten Lundteigen minner velgerne på at det bare er Fremskrittspartiet som er motstander av bompengefinansierte veier. Senterpartiet er for. Fremskrittspartiet har i alle år kjempet mot bompengefinansierte prosjekter, og gjennom vår deltakelse i regjering har vi fått ned bompengandelen i prosjektene ved at den statlige finansieringsandelen har gått opp. Andelen bompenger ville altså vært høyere hvis man hadde lagt til grunn den modellen Senterpartiet brukte i de åtte årene de satt i regjering. I tillegg vil bompengandelen nå gå ned i alle prosjekter utenom de store byene, i år med 10 pst. Så jeg mener vi har kommet ganske langt på dette området med tanke på at vi er det eneste partiet som er imot det, og det bør velgerne merke seg. Jo større Fremskrittspartiet er, jo større gjennomslag vil vi få i tiden fremover.

**Presidenten:** Truls Wickholm – til oppfølgingsspørsmål.

**Truls Wickholm (A) [10:36:43]:** På engelsk har de et uttrykk som heter «the proof is in the pudding» – det er hvordan kaken faktisk smaker, som har noe å si. Fremskrittspartiets Siv Jensen har vært den finansministeren som har hatt de største årlige avgiftsøkningene noensinne. Ketil Solvik-Olsen er den samferdselsministeren som har krevd inn mest bompenger, har flest bompengestasjoner og mest bompengegjeld. Fremskrittspartiet kan ikke ha forstått sin egen forhandlingsposisjon da de gikk inn i forhandlinger med andre – de må ha vært den dårligste politiske analytikeren av de politiske partiene i Norge. Spørsmålet blir: Vil vi se at Fremskrittspartiet nå justerer seg i hva de sier til velgerne og offentligheten når de nå vet hva slags forhandlingskraft de har i møte med de andre partiene? Kan vi forvente at Fremskrittspartiets landsmøte sier noe om at de kanskje vil ha litt mindre bompenger, de skal ikke ha dem helt vekk, men bare ha litt mindre, eller at de ikke øker avgiftene så mye som de andre partiene?

**Statsråd Siv Jensen [10:37:48]:** Jeg håper Fremskrittspartiets landsmøte fatter offensive vedtak som gjelder de neste fire årene, for vi trenger å fortsette arbeidet med å bygge ut infrastrukturen i Norge. Vi trenger å fortsette arbeidet med å redusere det høye skatte- og avgiftstrykket. Jeg er veldig godt fornøyd med at vi så langt har klart å få gjennomslag for å redusere det samlede skatte- og avgiftstrykket med 21 mrd. kr. Arbeiderpartiet går til valg på å skjerpe skattene med 15 mrd. kr. Det er en skikkelig gave å gi til norske bedrifter og vanlige folk i en tid hvor vi trenger å stimulere til at flere står i jobb, og at bedriftene investerer i nye arbeidsplasser. Det kommer ikke til å bli flere arbeidsplasser av det. Derfor håper jeg ikke at Arbeiderpartiet vinner valget, sånn at skattenivået kommer til å gå opp de neste årene.

Så har jeg lyst til å minne representanten Wickholm på at det var denne regjeringen som fjernet den forhatte arveavgiften. Vi gikk til valg på å fjerne den fordi vi mente at det var en svært uheldig avgift som rammet familier i sorg. Den har vi nå fjernet, og det store spørsmålet er: Hvordan vil en ny arveavgift se ut hvis Arbeiderpartiet kommer til makten?

**Presidenten:** Snorre Serigstad Valen – til oppfølgings-spørsmål.

**Snorre Serigstad Valen (SV) [10:39:03]:** 21 mrd. kr – det er tallet finansministeren gjentar uansett hva hun blir spurt om. Det er fordi hun har gitt skatteutt til mange grupper; det er riktig. Hun har gitt skatteutt til de rikeste arvingene. Hun har gitt skatteutt til dem som har høyest inntekt. Hun har gitt skatteutt til dem som kjøper dyre luksusbiler. Men så er det en gruppe som har fått skatteøkning. Det er de som sies opp, det er de som mister jobben. Regjeringen har innført skatt på sluttvederlag. Hva slags prioritering er det – gi skatteutt til dem som kjøper Porsche Cayenne, og skatteøkning til dem som mister arbeidet?

**Statsråd Siv Jensen [10:39:38]:** Den fremstillingen er gal. Det er slik at de største skattereduksjonene denne regjeringen har gitt, har gått til helt vanlige folk med helt vanlige inntekter. En gjennomsnittsfamilie har fått 8 000 kr i skattereduksjoner i løpet av denne perioden. Så

har vi lagt om engangsavgiften ved kjøp av nye biler, ikke primært for at de som har god råd, skal kunne kjøpe billige Porsche Cayenne-biler, men for å få ned utslippene fra biltrafikken. Da har vi gjort det mulig for folk å kjøpe trygge, utslippsgjerrige biler, og vi begynner nå å se resultatene. Utslippene fra transportsektoren går ned. Bilparken blir fornyet. Det er fordi også vanlige folk har råd i stadig større grad enn før til å kjøpe nye biler. Det mener jeg er veldig bra, og det mener jeg viser at innretningen på skatte- og avgiftspolitikken har vært grunnleggende sosial. I tillegg har vi brukt de aller største pengene på å styrke velferden i Norge.

**Presidenten:** Terje Breivik – til oppfølgings-spørsmål.

**Terje Breivik (V) [10:40:51]:** Det er nesten freistande å seia at når eg høyrer på representanten Slagsvold Vedum, høyrst det ut som om me som har busett oss i distrikta, har busett oss i ein mindre utvikla del av landet. Men det er vel ei kjensgjerning at det aldri har vore satsa meir på distrikta enn i denne perioden: samferdsle, som ministeren sjølv har streka under, risikokapital til både nye og eksisterande næringar, forenklingar for næringslivet, ei formidabel skattelette direkte mynta på norsk næringsliv, norske arbeidsplassar, selskapsskatt, formuesskatt. Og den minimale auken i bensinavgifta, som representanten Slagsvold Vedum gjorde eit poeng av, på 15 øre, 120 kr i året for ein gjennomsnittsbilist, har me i fellesskap brukt på andre sida til netto avgiftslette for bilsektoren og transportsektoren – nesten 3 mrd. kr. Men er det eitt område der eg ikkje er like fornøgd med samarbeidet med regjeringa, er det skatteforskjellane til sjølvstendig næringsdrivande og gründerar som driv verksemd i distrikta. Spørsmålet er kva ministeren tenkjer i så måte.

**Statsråd Siv Jensen [10:41:00]:** Jeg er enig i at vi har gjort veldig mye bra sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre for å styrke næringslivet over det ganske land. Det er også viktig. Vi har tusenvis av distriktsarbeidsplasser i dette landet som er helt avhengige av å få eksportert varene sine. Da betyr konkurranseevne noe. Da betyr skattenivå noe. Derfor har det vært viktig for oss å redusere skattenivået, slik at disse bedriftene kan styrke sin posisjon og fortsette å eksportere til verden der ute.

Når det gjelder gründere og oppstartsbedrifter, har regjeringen varslet at vi vil komme til Stortinget med et forslag om det i revidert budsjett. Det har vi fortsatt tenkt å gjøre.

**Presidenten:** Vi går til neste hovedspørsmål – fra representanten Trine Skei Grande.

**Trine Skei Grande (V) [10:43:01]:** Mitt spørsmål går til kulturministeren.

Vi lever i en tid i Europa der vi ser populistiske politiske bevegelser vokse opp på alle politiske fløyer. Vi vet at enkle løsninger og enkle forklaringer styrker nasjonalisme. Mindre samarbeid og mindre kulturell forståelse på tvers av land er det som er tonen i den europeiske debatten akkurat nå. Så ser vi at det også er motsatser. Etter terroren i Paris sa den italienske statsministeren at han skulle satse mange milliarder på terrorbekjempelse, men for hver krone han brukte til å beskytte sentrale bygg i demokratiet,

skulle han også bruke en krone på kultur. Det å løfte kultur og dannelses, spre dannelses, forstå at mennesker er del av en større helhet, det å skjønne den tradisjonen vi står i, det å skjønne verdiene vi bygger samfunnet vårt på, er viktig å spre til folk. Når vi står i den kampen vi står i, i Europa – Norge er jo et land som ikke har veldig mange slott og nasjonale bygg å ta vare på, vi er en nasjon med få slike viktige nasjonale symboler – er det kanskje enda viktigere å løfte dem.

Hvis statsråden kikker ut, rett foran seg, kan hun kikke på Nationaltheatret, som er blitt forsømt av flere politiske generasjoner. Dette er et symbol som er viktig for oss. Det er også en viktig nasjonal arena for utøvelse av kultur, i en tid da vi kanskje nettopp bør løfte den.

Spørsmålet mitt er: Hva tenker statsråden om å ta vare på det bygget hun ser på rett der ute?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:45:03]:** Takk for et godt spørsmål fra Venstre.

Før jeg kommenterer Nationaltheatret, har jeg bare lyst til å si at Norge har formannskapet i Nordisk ministerråd i år, og et av de prosjektene vi har prioritert fra Norges side, handler om hvordan kulturen skal benyttes som det virkemidlet det er i integrering.

I forrige uke startet Kulturrådet opp med brask og bram – det var masse folk med fra hele kulturlivet i Norge – for å se på hvordan vi i større grad nyttiggjør oss den kraften som ligger i kulturen, for at vi skal lykkes bedre med hverdagsintegreringen.

Men jeg er helt enig med representanten Skei Grande i at kulturinstitusjonene våre er viktige for dannelsen og også for forståelsen av den kulturen vi lever i – vi har mange fantastiske kulturinstitusjoner i Norge. Så er jeg enig med representanten Skei Grande i at vi gjennom mange år har vært altfor lite flinke til å ta vare på dem.

Et av eksemplene er Nationaltheatret. Der er det nå satt i gang nødsikring, fordi det var behov for det rett og slett av sikkerhetsmessige grunner. Ser vi på teatret, er det stroppet, og det er helt klart at det er ikke bare nødsikring som er viktig ved teatret, men også den langsiktige rehabiliteringen. Teatret har i år fått midler til å gå i gang med prosjektavklaringsfasen, som det heter, for å se på hvor mye som må til av kostnader for at det fortsatt skal være det flotte bygget det er, men også for at det skal være et teater, et aktivt teater, i fremtiden.

**Trine Skei Grande (V) [10:47:10]:** Ja, det er jo minimum av forventninger man skal ha, at det faktisk skal spilles teater i Nationaltheatret i Norge – det er minimum av det man kan forvente.

Vi har to nasjonale teatre i Oslo. Det eneste som kjennetegner skuespillere som får den store æren å få en ansettelse på Nationaltheatret, er at de blir syke av arbeidsmiljøet sitt. Vi har en situasjon der en av kjerneinstitusjonene i hele vår nasjonale infrastruktur holder på å bryte sammen. Det hadde vært veldig spennende å høre om statsråden har noen tanker om hvordan i all verden vi kunne komme så ille ut? Hvordan kan så mange regjeringer ha begått unnlåtelsessynd? Hva slags mekanismer er det som gjør at det blir så ille før det oppdages av omverdenen? Kan statsråden forplikte seg til at vi skal ha et teater i landets hovedstad som faktisk kan utøve kunst og kultur uten sikringstiltak og sykdomsforfall hos skuespillerne sine?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:48:14]:** Det jeg mente med at det skulle være et aktivt teater, er at vi kan ikke bare la det forfalle videre. Da blir det bare et museum uten innhold. Det skal være det teatret det er, som gjør at foreldre eller besteforeldre har lyst til å ta med barna på sin første store teateropplevelse nettopp i det teatret. Det er nordmenns stolthet. Det er et bygg som forteller mye om vår nasjonale kulturarv, som har kulturhistorisk verdi, og derfor er det viktig for regjeringen at vi kommer i gang med nødsikringstiltakene, men at vi også nå ser på – etter KS1, som er lagt fram for en tid tilbake – hvordan vi kan sørge for at det er et bygg som skuespillerne kan jobbe i uten å bli syke, og at det er et bygg som publikum kan komme til uten å få en murstein i hodet. Så det er helt klart at dette er en jobb vi må gjøre for å ruste opp.

**Presidenten:** Det åpnes for oppfølgingsspørsmål – først Ola Elvestuen.

**Ola Elvestuen (V) [10:49:49]:** Nasjonalgalleriet må selvfølgelig rustes opp, og vi har klart å gjøre store grep tidligere. I 2008 var jeg, på vegne av Oslo Venstre, sentral i forhandlingene om Nasjonalmuseet til Vestbanen og også plasseringen av Munchmuseet og Deichmanske bibliotek. Nå ser vi alle tre monumentalbyggene reise seg.

Siden 2008 har det vært usikkerhet om hva Nasjonalgalleriet, dagens bygning, skal brukes til når Nasjonalmuseet åpner i 2020.

Stortinget ba i desember 2014 om at regjeringen skulle utrede om Nasjonalgalleriet fortsatt kan være en del av Nasjonalmuseet. Det har vært utarbeidet en konseptvalgutredning, som i realiteten bare viser at det kan brukes av Nasjonalmuseet eller av Kunsthistorisk museum. Nasjonalgalleriet er et sentralt bygg i Oslo. Denne usikkerheten bør det nå bli slutt på.

Vil statsråden nå kunne fjerne denne usikkerheten og faktisk klargjøre at Nasjonalgalleriet fortsatt bør være en del av Nasjonalmuseet og vise stor norsk kunst?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:51:02]:** Takk for spørsmålet fra Elvestuen.

Som representanten Elvestuen vet, venter vi på en KS1, som går gjennom og kvalitetssikrer de tallene som KVVU-en peker på. Den skulle kommet rundt juletid. Den er dessverre litt forsinket. Jeg kan ikke annet enn å si her og nå at vi ser frem til å få den på bordet for å gå gjennom og se på hva bygget kan brukes til. Så vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet, sammen med Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet, komme frem til en konklusjon om hva vi mener vi skal gjøre videre, og i hvilket tempo det skal skje.

**Presidenten:** Anette Trettebergstuen – til oppfølgings-spørsmål.

**Anette Trettebergstuen (A) [10:52:06]:** Det er ingen tvil om at Nationaltheatret er en nasjonal stolthet som er i en utrolig pinlig forfatning. Sakene i det siste og historiene om hvor farlig det er å jobbe der for skuespillerne, og hvor farlig det faktisk er å oppholde seg der for gjestene, gjør inntrykk på oss, og det er ingen tvil om at nå må noe gjøres. Dessverre er ikke disse historiene nye, de har blitt

fortalt lenge, men denne regjeringen har valgt ikke å ta tak i denne saken som mange andre saker. Hvert eneste år ser vi et kulturbudsjett som nedprioriteres mot alt annet, i en tid der vi burde satset på kultur og kunst, som er bindeverket mellom oss som mennesker, og som skaper et felles vi.

I 2012 sa daværende kulturpolitisk talsperson for Høyre, Olemic Thommessen, at Nationaltheatret må gjøres i stand på best tenkelig mulige måte. Vi trenger en gjennomgående renovering. Det må skje nå.

Fire år har gått uten at regjeringen har tatt tak i dette problemet. Vil statsråden nå sørge for at det kommer penger i revidert budsjett eller i statsbudsjettet for 2018?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:53:15]:** Det er et stort og komplisert prosjekt vi snakker om – selve rehabiliteringen av Nationaltheatret. Nå ser vi at arbeidet med nødsikring er i gang. Det er viktig. Men det er ikke riktig at denne regjeringen ikke har gjort noe. Vi bevilget penger i 2017-budsjettet, slik at man nå går i gang med avklaringsfasen for å se nærmere på hvilket konsept som skal velges videre, og så skal regjeringen ta stilling til det. Dette er en sak som vi er opptatt av både for å sikre de ansatte gode arbeidsvilkår og for at det fortsatt skal være en av våre kulturskatter som vi er stolte av, og hvor publikum skal oppleve mange fantastiske teaterforestillinger også i tiden fremover.

**Presidenten:** Anne Tingelstad Wøien – til oppfølgings spørsmål.

**Anne Tingelstad Wøien (Sp) [10:54:18]:** Det er uten tvil et stort og komplisert prosjekt, men jeg tror vi kanskje kan innrømme at her har det ikke blitt gjort noe på veldig mange år. Mange regjeringer har skjøvet dette framfor seg, også denne regjeringa. For den gangen, i 2012, ble både KVV og KVS igangsatt. I 2014 ble konseptvalgutredningen levert, og i 2015 ble kvalitetssikringen levert. Så det er på plass. Statsråden sier at vi bevilget 2,5 mill. kr som skulle begynne med noe som heter avklaringsfase. Men «avklaringsfase» betyr enda mer byråkrati. Hvis det hadde vært vilje nå, hadde vi vært i gang med dette prosjektet. Jeg lurer på: Hva vil statsråden gjøre for at regjering skal få tatt en endelig avgjørelse, slik at Nationaltheatret kan framstå med den verdigheten det skal ha, som en av våre fremste og viktigste kulturinstitusjoner, til 125-årsjubileet i 2025?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:55:21]:** Jeg er enig i at det haster å gjøre noe, og derfor bevilget vi penger i 2017 til dette avklaringsprosjektet. Avklaringsfasen skal konkretisere prosjektet og si noe om kostnadene og om de overordnede rammene. Her er det også snakk om at vi er nødt til å stenge teatret i en tid, kanskje i flere år. Det er et verneverdig bygg som er veldig omfattende og komplisert å rehabilitere, ikke minst for å sette det i stand til fortsatt å være et moderne teater – ikke bare et sceneteppesom er malt, slik det var før i tiden. Vi skal sørge for at vi får en scene og et teater som er funksjonelt etter våre standarder i dag.

Når avklaringsfasen er gjort unna, får vi mer presist definert hva behovene er, og hva mulighetene er, og da skal vi gå i gang med det fulle prosjektet.

**Presidenten:** Snorre Serigstad Valen – til oppfølgings spørsmål.

**Snorre Serigstad Valen (SV) [10:56:32]:** Da gjenstår bare spørsmålet: Når kommer vi i gang med rehabiliteringen av Nationaltheatret?

**Statsråd Linda C. Hofstad Helleland [10:56:36]:** Det er et veldig godt spørsmål. Når avklaringsfasen er omme og forprosjektet er ferdig, som staten stiller krav om, må det en siste KS2 til, som representanten Serigstad Valen kjenner til, før Stortinget endelig kan si ja eller nei til kostnadsrammen, for nå er det viktig at man får seg forelagt et prosjekt hvor man har klarhet i hva kostnadene skal være. Jeg kan forsikre representanten Serigstad Valen om at jeg er utålmodig. I likhet med både skuespillerne som er ansatt der, og publikum ønsker jeg å ha et teater som er funksjonelt og i henhold til våre standarder i dag, slik at vi får ivarettatt det fantastiske bygget på en best mulig måte. Så jeg håper det kommer så raskt som mulig på plass.

**Presidenten:** Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

**Snorre Serigstad Valen (SV) [10:57:42]:** Mitt spørsmål er til finansministeren.

Hun ville i stedet ikke si noe som helst om de arbeidsløse som har fått skatt på sine sluttvederlag, men det er ikke den eneste gruppen som har måttet betale dyrt for å finansiere regjeringens rause skatteutt, som primært har gått til landets rike og velstående. En annen gruppe som er hardt rammet, er de mange hundre familiene som bare i 2016 ble fratatt flere titusener av kroner hver i snitt, som følge av regjeringens kutt i barnetillegget til uføre.

Mitt spørsmål er: Hva har finansministeren å si til disse familiene nå?

**Statsråd Siv Jensen [10:58:15]:** Nok en gang tilbakeviser jeg påstanden fra SV om at denne regjeringen har brukt de store pengene på skatteutt til de rike. Det er ikke riktig. Vi har brukt mesteparten av handlingsrommet på å styrke veibevilgningene, kommuneøkonomien og sykehusbudsjettene og på å bygge landet, rett og slett. Så har vi også funnet rom for å redusere skatter og avgifter. Mesteparten av de pengene vi har brukt på skattereduksjoner, har gått til helt vanlige folk. En gjennomsnittsfamilie har fått 8 000 kr i skattereduksjoner. Noen avgifter har det blitt ryddet opp i, og de har blitt fjernet.

Ja, vi har også redusert formuesskatten, fordi vi vil fjerne den urettferdigheten som ligger i formuesskatten, ved at utenlandske eiere av norske bedrifter slipper å betale, mens norske eiere må betale. Vi er opptatt av å legge til rette for at det nå skapes flere arbeidsplasser over hele landet, slik at flere mennesker kan komme seg i jobb. Det er det aller viktigste vi gjør. Vi har bak oss – forhåpentligvis – en situasjon hvor vi ble rammet hardt av tidenes oljeprisfall. Det førte til et bortfall av 50 000 arbeidsplasser i oljereelatert næringsliv. Disse arbeidsplassene har gudskjelov kommet tilbake andre steder – først og fremst i privat sektor, men også i offentlig sektor. Det er bra. Nå viser alle prognoser at økonomien er på vei opp igjen: veksten er på vei opp, ledigheten er på vei ned. Det er jeg glad for.

Så har jeg lyst å minne representanten Serigstad Valen om at den uføreforhøringen han selv refererte til, ble lagt frem for Stortinget og vedtatt av Stortinget under den rød-grønne regjeringen. Så oppdaget vi, da vi overtok regjeringsmakten, at det var mange usosiale skjevheter i uføreforhøringen, som vi fremmet forslag om å rette opp. Så sannheten er at det hadde vært verre for veldig mange av de uføre hvis vi ikke hadde rettet opp i noen av de skjevhetene som sto igjen etter den rød-grønne regjeringen.

**Snorre Serigstad Valen (SV) [11:00:22]:** Det er bare en makroøkonomisk utlegning som de uføre forsørgerne sikkert setter veldig stor pris på, det er sikkert lærerikt for dem å høre om det. Men det jeg spurte om, var hva finansministeren hadde å si til familiene som er rammet av finansministerens kutt. Det er andre gang dette skjer i dag: Jeg spør om arbeidsløse, og får som svar hvor sosiale de norske bilavgiftene er. Jeg spør om uføre og får utlegninger om formuesskatt. Finansministeren er litt sånn enarmet banditt, det er litt tilfeldig hva slags svar som kommer ut. Så får vi se hva finansministeren svarer på dette, for hun skal få enda en sjanse: Finansministeren har levert to trygdeoppgjør, pensjonsoppgjør, som er så dårlige at Fremskrittspartiets stortingsgruppe, regjeringspartiet Fremskrittspartiet, gjorde opprør på Stortinget og stemte imot. Det er fordi veldig mange pensjonister i to år på rad har fått lavere kjøpekraft. Hva har finansministeren å si til denne gruppen, som har måttet betale dyrt for Fremskrittspartiets politikk? Og her vil jeg ikke ha standardsvaret om gifte og samboende pensjonister som har fått mer. Jeg vil høre hva finansministeren har å si til de pensjonistene som har fått lavere kjøpekraft. Så får vi se om finansministeren denne gangen svarer på det faktiske spørsmålet.

**Statsråd Siv Jensen [11:01:28]:** Det er helt riktig at både lønnstagere og pensjonister har opplevd en redusert kjøpekraftsutvikling som følge av lønnsoppgjørene det siste året. Det er en konsekvens av den økonomiske situasjonen norsk økonomi har vært inne i. Regjeringen har vært opptatt av å kompensere pensjonistene på andre måter. Da må nok Serigstad Valen høre meg gjenta at vi har styrket pensjonistenes økonomi gjennom at vi har redusert avkortingene i pensjon for gifte og samboende pensjonister, som gjør at et pensjonistpar har fått styrket pensjonen sin med 8 000 kr. I tillegg har vi i samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre økt pensjonen for enslige minstepensjonister ikke bare én gang, men to. I tillegg til det har den gjennomsnittlige pensjonist fått 3 000 kr mindre i skatt gjennom de siste årene. Så alt i alt har pensjonistene blitt kompensert som følge av dette, men gjennom skatteseddelen.

**Presidenten:** Det blir oppfølgingsspørsmål – først Kirsti Bergstø.

**Kirsti Bergstø (SV) [11:02:48]:** Mens de som har råd til Porsche Cayenne, har fått hundretusen i tilskudd, må andre avskille sin bruktbil. I går ble jeg kontaktet av ei i Finnmark. Hun er arbeidsufør og har mistet stønaden på 600 kr i måneden til bruk av bil. Det holdt til hennes bensinforbruk, og det er ikke for alle at buss er et alternativ i dette landet. Hun er en av mange som sliter mer med å få

endene til å møtes med denne regjeringen og Fremskrittspartiets politikk. For når finansministerens budsjetter gir mer til dem som har mest, og mindre til dem som har minst, øker forskjellene i landet, og flere folk får et mer krevende liv. Da må jeg spørre om det er en bevisst politikk fra regjeringens side å hindre at arbeidsuføre folk i distriktene skal kunne få handle selv når helsen er god en dag – at man ikke skal ha et sosialt liv eller kunne kjøre til legetimen sin.

**Statsråd Siv Jensen [11:03:51]:** Forskjellene i Norge er mindre enn i de aller fleste land, det er faktisk bare to land i verden som har lavere forskjeller enn det vi har. Det er en styrke som vi skal ta vare på. Så det er rett og slett feil når representanten Bergstø prøver å fremstille det som at forskjellene i Norge øker.

Så er jeg helt enig i at det er viktig å ha gode velferdsordninger, særlig for dem som faller utenfor av ulike årsaker. Derfor har regjeringen vært opptatt av å styrke mange av ordningene knyttet til disse gruppene for at de skal kunne ha et sosialt liv og kunne leve godt der de bor. Igjen kommer påstanden om at vi har gitt mest til dem som har mest fra før. Det er altså ikke riktig. De store pengene har gått til å styrke velferden, og det har gått til å redusere skatten for helt vanlige folk. Jeg er enig i at bussen ikke er noe alternativ over det ganske land. Nettopp derfor har vi brukt mer penger på å bygge ut veiene, på å redusere vedlikeholdsetterlepet og på å redusere bilavgiftene, sånn at det skal være mulig å holde seg med en bil også for dem som har helt vanlige inntekter.

**Presidenten:** Per Olaf Lundteigen – til oppfølgings-spørsmål.

**Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:05:07]:** Den økonomiske forskjellen mellom folk øker, virkeligheten viser jo det. Det er ganske uverdig at regjeringa, med støtte bl.a. fra Kristelig Folkeparti, fikk redusert det behovsprøvde barnetillegget for dem som er uføretrygdet. Det er et veldig godt eksempel på regjeringas prioriteringer.

Men mitt spørsmål knytter seg til flyktninger. Folkestrygdloven ble innført 1. januar 1967 av statsminister Per Borten og sosialminister Egil Aarvik. Vi fikk minstepensjon også for husmødre og sjølstendig næringsdrivende uten inntekt. Senterpartiet er stolt av det. Loven ble endret videre i 1971 slik at flyktninger ble ansett å stå i en særstilling og fikk dermed også aldersbestemt minstepensjonen.

Det som er saken i dag, er at regjeringa vil bryte med denne grunnholdningen ved at flyktninger ikke automatisk skal få minstepensjon når de passerer aldersgrensa. Står virkelig ikke flyktninger i en særstilling, slik vi har hatt det lovfestet fra 1971?

**Statsråd Siv Jensen [11:06:09]:** Igjen: Det er ikke riktig at det er store, økende forskjeller i Norge, snarere tvert imot. Det er små forskjeller i Norge. Men en av årsakene til at det er forskjeller, er bl.a. den store innvandringen vi har hatt de siste tjue årene. Det kan heller ikke Lundteigen snakke seg ut av.

Det regjeringen nå har foreslått når det gjelder å stramme inn på flyktningfordelene, handler om noe så enkelt som å likebehandle flyktninger i Norge med alle andre grupper. Det mener vi er et sunt prinsipp, og det lå til grunn

i den flyktningavtalen som ble vedtatt av Stortinget. Jeg mener at vi er nødt til å stramme inn på disse ordningene. Det må være en sammenheng mellom å opparbeide seg rettigheter i folketrygden før man får ting fra folketrygden. Det er et grunnleggende prinsipp som må ligge til grunn. Det må også gjelde for flyktninger. Derfor er det viktig at vi fokuserer sterkt på integreringspolitikken, legger til rette for at folk lærer seg språk, kommer i arbeid og blir selvforsørgende, bygger seg opp rettigheter og derved også får nytte godt av velferdsordningene våre.

**Presidenten:** Tore Hagebakken – til oppfølgingsspørsmål.

**Tore Hagebakken (A) [11:07:23]:** Fremskrittsparti-Høyre-regjeringa har økt maksprisen i barnehagene, fjernet gratis helsehjelp for kronisk syke, skadede og multi-handikappede, og de har altså kuttet i barnetillegget for uføre. Lista over usosiale kutt er veldig lang. Da hjelper det lite å komme trekkende med skatteutt, for for vanlige folk blir det fort spist opp.

Hvorfor rammer regjeringa folk som er i en krevende situasjon, på denne måten? Er ikke dette svært usosialt? Jeg spør statsråden: Er hun villig til å ta et lite islett av sjølkritikk på at dette er en politikk som er lite verdig et rikt land som Norge?

**Statsråd Siv Jensen [11:08:19]:** Jeg mener at et rikt land som Norge skal ta vare på de gode velferdsordningene vi har, og en av hovedgrunnene til at vi skal gjøre det, er for å sikre at alle får ta del i den velferdsutviklingen vi har, og i den inntektsutviklingen Norge har hatt som følge av at vi har solgt olje og gass og tjent store penger på det. Derfor legger regjeringen opp til, som vi også har presentert i perspektivmeldingen, ikke bare at vi skal ta vare på velferdsordningene våre, men styrke dem fremover. Det handler om å ha gode ordninger som trykker alle, uansett hvilken bakgrunn de har.

Hagebakken tar feil når han presenterer det vi har gjort når det gjelder barnehagene, som en svekkelse av ordningen for dem som har lite fra før. Det er snarere det motsatte vi har gjort. Vi har altså styrket mulighetene for at lavinntektsfamilier skal kunne ha råd til å ha barna sine i barnehage, og det mener jeg er grunnleggende sosialt. Tore Hagebakken og jeg har råd til å betale 100 kr mer for en barnehageplass, det mener jeg er helt rimelig, og vi bruker de pengene på dem som ikke har råd til det.

**Presidenten:** Hans Olav Syversen – til oppfølgings-spørsmål.

**Hans Olav Syversen (KrF) [11:09:34]:** Det blir litt interessant når man bruker spørsmålsstillingen til statsråden til å angripe partier som sitter i salen, og som ikke er konfusjonelt ansvarlig, men la gå.

Men la meg benytte tiden til å komme med et spørsmål. Først et par premisser: Det er altså det flertallet som har inngått budsjettforlik med oss, som har sørget for at de enslige minstepensjonistene, den gruppen av pensjonister som har dårligst råd, har fått 8 000 kr på to år. Det er det flertallet som er nå, som måtte rette opp den uførereformen som det rød-grønne flertallet presenterte for Stortinget, med store hull for mange uføre.

Spørsmålet mitt gjelder ulikhet – for det var vel egentlig utgangspunktet for dette spørsmålet – og i lys av perspektivmeldingen: Hvordan mener statsråden at det å ha små ulikheter påvirker det samlede økonomiske bildet for Norge på sikt? Er det etter hennes mening viktig ikke å ha store ulikheter i et samfunn?

**Statsråd Siv Jensen [11:10:42]:** Jeg er helt enig. Et samfunn med små ulikheter er også et samfunn i større harmoni. Vi ser nå i veldig mange andre land der ulikheten har vært økende lenge, at det også er større opprør, større uro, og det får konsekvenser også ved valg.

Det er lettere å skape gode ordninger når man gjør det slik som vi gjør det her i Norge, skattefinansierer det bredt, slik at alle uansett bakgrunn får ta del i de gode velferdsordningene vi har. Det mener jeg vi skal ta vare på.

Noe av det positive med perspektivmeldingen, som tross alt trekker utviklingen langt fremover i tid, er at den viser at vi står i en ganske god situasjon i Norge i motsetning til mange andre land. Der andre land nå jobber for å redusere gjelden sin, ser vi for oss en periode fremover hvor vi ikke bare kan trykke velferdsordningene våre, men også styrke dem. Forutsetningen for å gjøre det er at flere må i arbeid, flere må jobbe mer, og vi må bruke skattebetalernes penger mer effektivt. Det har denne regjeringen begynt arbeidet med, og det må vi fortsette med.

**Presidenten:** Vi går videre til dagens siste hovedspørsmål.

**Jonas Gahr Støre (A) [11:11:58]:** Denne perspektivmeldingen er en fantastisk oppvisning i dobbeltkommunikasjon. Den tegner veien mot 2060 og sier at Norge har «et godt utgangspunkt», fordi «vi har tatt gode valg», sann som – som finansministeren sa nå – vi har gjort det i Norge. Det fantastiske er at sann som vi har gjort det i Norge, har Fremskrittspartiet stort sett vært imot ved alle korsveier – de ville selge oljen på rot, var imot pensjonsreformen, er imot systemet for sentral lønnsdannelse, som nå lovpriser, osv. osv.

Summen av de gode valgene vi har tatt, er den norske modellen. Det er det som Siv Jensen foran forrige valg mente sto i veien for det norske folk.

Det vi ser, er at når vi skal gå mot 2060 og opprettholde høy velferd, ha folk i arbeid og være et produktivt samfunn, er det disse kjernekvitetene det handler om: tillit, små forskjeller. Det er ikke troverdig at vi har en finansminister som lovpriser små forskjeller og høy tillit, og i perspektivmeldingen beskriver betydningen av at vi har det som utgangspunkt, når hun samtidig har et partiprogram hvor hun sier at det ikke er en politisk oppgave å bekjempe økende lønnsforskjeller, og fører en skattepolitikk som gir det en var lovet fra Høyres side: Midlere og lavere inntekter skulle få skatteutt – men de høyeste skatteuttene har gått til dem med mest fra før.

I meldingen står det:

«Små forskjeller lar mange ta del i velstanden og bidrar dessuten til at innbyggerne har høy tillit både til hverandre og til offentlige myndigheter.»

Og videre:

«Det kan øke viljen til nyskaping og innovasjon.»

Spørsmålet for en finansminister som går på jobb hver dag og har et program som sier det ikke er en politisk opp-

gave å bekjempe forskjeller, er: Er partiprogrammet det som ligger til grunn for arbeidet hun gjør, eller er det en politisk oppgave? Og hva tenker finansministeren å gjøre for å bekjempe disse forskjellene, som er så viktig for at Norge skal være rustet til å gå den veien vi nå har foran oss?

**Statsråd Siv Jensen [11:13:53]:** Det at vi overordnet er enige om at vi skal fortsette å ha et samfunn bygd på tillit og små forskjeller, tror jeg Gahr Støre og jeg kan være enige om. Men det betyr ikke at det er Arbeiderpartiets svar på alle samfunnsutfordringene som skal legges til grunn for at vi skal fortsette å ta vare på det. Det er f.eks. sånn at hvis man ser på mye av det som står i perspektivmeldingen, kommer vår fremtidige velferd til å handle om tre viktige ting:

Det kommer til å handle om hvordan vi håndterer innvandringspolitikken. Vi forvalter nå resultatene av 20 år med en innvandringspolitikk som Fremskrittspartiet ikke har hatt innflytelse på. Det kommer til å være en av de store utfordringene fremover, fordi veldig mange av dem som har kommet til Norge i denne perioden, ikke er i arbeid. Hvis vi klarer å få den delen av innvandrere som kommer fra afrikanske land, fra noen østeuropeiske land eller fra latinamerikanske land til å få like høy sysselsettingsandel som norskfødte, betyr det 90 000 flere sysselsatte. Det sier noe om den mangelfulle integreringspolitikken som har vært ført før denne regjeringen.

Det andre hovedsporet vi må forfølge, er å fortsette å ha et konkurransedyktig skattesystem. Denne regjeringen har brukt fire år på å redusere det samlede skattetrykket, fordi vi har ønsket å legge til rette for konkurranseevne hos næringslivet. Gahr Støre har selv varslet at han i løpet av de neste fire årene – hvis han blir statsminister – skal skjerpe skattene. Det er to helt ulike veivalg og to helt ulike måter å finansiere fremtiden på.

Det tredje området er reformer. Denne regjeringen har iverksatt mange av dem, fordi det handler om å bruke skattebetalernes penger bedre. Jeg så et intervju med Gahr Støre hvor han sa at det var en risiko for at mange av de reformene regjeringen nå hadde satt i gang, ville bli reversert hvis han ble statsminister. Ett eksempel som det er skapt usikkerhet om, er Nye Veier AS, som handler om å bygge veier billigere, bedre og raskere enn før. Er det virkelig sånn at Arbeiderpartiet vil reversere gode reformer? Jeg forstår ikke dette.

**Jonas Gahr Støre (A) [11:15:57]:** Det var fjerde gang finansministeren ikke svarer på spørsmålet, men da får vi legge det til grunn.

Det denne perspektivmeldingen tegner bilde av, er at vi om noen år vil ha et hull i budsjettet. Det kan være stort eller lite. Da mener vi det er en ærlig sak å si at det å opprettholde et fellesskapsfinansiert velferdssystem, hvor alle bidrar, er riktig vei å gå. Finansministeren har en partner i statsministeren, som skal kutte skattene med nye 25 mrd. kr i de neste fire årene. Tar vi de skattekuttene, betyr det at hele handlingsrommet må gå til skatteutt, for finansministeren selv skriver: Vi har omtrent 6 mrd. kr i handlefrihet å bruke hvert år.

Så skal vi har mer til forsvar, mer til vei, mer til Nasjonal transportplan, mer til eldre, mer til andre viktige formål. Da er spørsmålet: Hvor kommer kuttene?

Så er det to spørsmål til til finansministeren: Hvor mye tenker hun å kutte skattene i neste periode? Kan hun gi oss et anslag over det? Jeg har vært ærlig og fortalt hva vår politikk er. Kan hun gi et anslag? Så kommer spørsmål 2: Hvor skal det kuttes for å rydde rom til det? Handlingsrommet er ikke stort nok, og oljepengene kan ikke fortsette å bli brukt i det overmål som det har vært gjort de siste fire årene.

**Statsråd Siv Jensen [11:17:02]:** Jeg mener at jeg svarte på spørsmålene i mitt forrige svar. Det er mulig at Gahr Støre ikke liker svarene mine, men det er en helt annen sak.

Poenget er at når vi skal vurdere hvordan vi skal skaffe oss handlingsrom fremover, kan man velge Arbeiderpartiets oppskrift, hvor man øker skattene. Da må man øke skattene mye mer enn gjennom å finne inndekning på andre måter, fordi det ligger effektivitetstap i å øke skattene. Så det er en dårlig idé – også fordi det svekker konkurranseevnen til norsk næringsliv.

De reformene som vi nå igangsetter, bidrar til at vi bruker pengene smartere. Nye Veier har f.eks. sagt at de kan både bygge sin veiportefølje på 12 år i stedet for på 20 og spare mange milliarder kroner på å gjøre det. Det er milliarder som kan frigjøres til andre oppgaver. Hvis vi systematisk på alle områder bruker skattebetalernes penger smartere, frigjør vi handlingsrom til å styrke velferden. Jeg skjønner at Arbeiderpartiet ikke liker å tenke sånn, men det er sånn vi må tenke for fremtiden.

**Presidenten:** Det blir gitt anledning til oppfølgings-spørsmål – først Marianne Marthinsen.

**Marianne Marthinsen (A) [11:18:11]:** Finansministeren er opptatt av å snakke om reformer. Reform er flotte hvis de bidrar til at vi faktisk bruker fellesskapets ressurser bedre. Nå har vi f.eks. en jernbanereform på trappene, som bare i år skal koste oss mer enn 500 mill. kr i økte byråkratikostnader.

Så kom perspektivmeldingen på fredag. Det er en melding fra Finansdepartementet, en melding som finansministeren presenterer. Da er det særlig interessant, når vi diskuterer reformer, å lese fra den meldingen:

«Pensjonsreformen i 2011 styrket de økonomiske insentivene til å stå lenger i arbeid. Reformen virker, og sysselsettingen for dem over 62 år i privat sektor har økt.»

Det er liten tvil om at pensjonsreformen er viktigere – langt viktigere – for norske statsfinanser enn alle de reformer som denne regjeringen har påbegynt, til sammen. Finansministerens parti var i sin tid det eneste partiet som stemte imot pensjonsreformen, så nå som finansministeren skriver at reformen virker, er mitt enkle spørsmål: Er Fremskrittspartiet nå for eller fortsatt mot pensjonsreformen?

**Statsråd Siv Jensen [11:19:17]:** For å minne representanten Marthinsen på hva Fremskrittspartiet sa i sin tid, da pensjonsreformen ble behandlet i Stortinget: Vi var enig i veldig mange av de trekkene som ble trukket opp, men vi var ikke enig i alt. Et av de store uenighetspunktene, som fortsatt er der, handler om underregulering av pensjoner. Men vi var enig i at det var en god del viktige

grep som ble gjort i pensjonsreformen, som nå bidrar til at folk kan stå lenger i arbeid, ikke minst levealdersjustering.

Det vi derimot har gjort i denne perioden, er å lytte til mange av dem som nå nærmer seg pensjonsalder, og som ønsker å stå lenger i jobb, ved at vi da har fjernet noen av særaldersgrensene og justert på dette, slik at det vil være mulig å tilby arbeidskraften sin noe lenger. Det mener jeg er bra. Det er grunnleggende bra, særlig fordi pensjonsalderen i Norge er ganske lav, og vi ser nå en situasjon der vi kommer til å leve lenger, folk ønsker å stå lenger i arbeid. Da må vi legge til rette for det, og ikke motarbeide det.

**Presidenten:** Trygve Slagsvold Vedum – til oppfølgingsspørsmål.

**Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:20:27]:** Er det en øvelse Fremskrittspartiets statsråder har lært seg, er det å være utrolig fornøyde med alt. De er utrolig selvtilfredse, alt er så fantastisk og så strålende, alt går så bra, alle reformene er så vellykkede, selv om det er demonstrasjonstog rundt omkring i hele Norge som sier det motsatte.

Ikke minst hører vi nå at det har vært en sånn enorm effektivisering takket være disse reformene som regjeringen har gjennomført, og at det gjør Norge bedre rustet. Men hvis man begynner å lese fra dem som ettergår tallene, kom f.eks. Riksrevisjonen med en rapport for et par uker siden som påpekte det faktum at staten har brukt 12,5 mrd. kr på konsulenter i 2015. Vi har sett denne uken hvordan veksten i det sentrale politiet har økt voldsomt – i byråkratiet i Oslo – mens tjenestestedene ute ikke har fått den tilsvarende veksten. Vi ser i dag på forsiden av Aftenposten at det er blitt ca. 60 mill. kr mer i POD som ikke er journalført. Er dette gode resultater eller er det dårlige resultater, finansminister?

**Statsråd Siv Jensen [11:21:30]:** Jeg mener at resultatene går rett vei.

Det er ikke noe nytt at Slagsvold Vedum er imot reformer. Det var altså folk i denne salen som var imot at vi skulle få farge-tv, det var folk i denne salen som var imot at vi skulle kjøpe brød og melk etter klokken fem, det var folk i denne salen som var imot å ha post i butikk – det tror jeg inkluderer Slagsvold Vedums eget parti – til tross for at det har vært velferdsreformer som har gjort at folk bruker mindre tid enn de ville gjort før. Så reformer er et gode, særlig i en tid hvor vi digitaliserer samfunnet mer.

Så er resultatene når det gjelder offentlig forvaltning, ganske gode. Regjeringen flytter arbeidsplasser ut av Oslo, så det man ser, er at veksten nå kommer desentralisert, og ikke i Oslo-området. I tillegg kommer den største veksten der vi har gått til valg på å gjøre det – i politiet, i skolene, i helse- og omsorgstjenestene. Det er altså helt i tråd med de løftene vi ga. Vi får flere politifolk ut i distriktene. Det trygger folks hverdag.

**Presidenten:** Dermed er den muntlige spørretimen omme.

Sak nr. 2 [11:22:34]

### Ordinær spørretime

**Presidenten:** Det blir noen endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den elektroniske spørsmålslisten.

De foreslåtte endringene i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 1, fra representanten Kjersti Toppe til helse- og omsorgsministeren, er trukket.

Spørsmål 2, fra representanten Trygve Slagsvold Vedum til forsvarsministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

### Spørsmål 1

Fra representanten Kjersti Toppe til helse- og omsorgsministeren:

«Administrerende direktør i Helse Vest har tilrådd styret i styremøte den 4. april 2017 å slutte seg til forslaget fra Helse Fonna om at akuttkirurgisk verksemd ved Odda sjukehus vert avvikla. Odda sjukehus vert vidareført som akuttsjukehus med akuttfunksjon i indremedisin, radiologiske tenester, laboratorietenester, planlagd kirurgi, anestesilege i døgnvakt og skadepoliklinikk.

Vil statsråden gripe inn og sikre akuttkirurgisk verksemd i Odda dersom styret gjer eit slikt vedtak?»

**Presidenten:** Dette spørsmålet er trukket.

### Spørsmål 2

Fra representanten Trygve Slagsvold Vedum til forsvarsministeren:

««Jeg har sagt tidligere at åpenhet er viktig for meg. Og da mener jeg ikke åpenhet som et honnørord, men reell åpenhet.» Dette sa forsvarsministeren under en tale i Oslo Militære Samfund. Det er godt kjent i Forsvaret at hoveddelen av den fagmilitære prosessen er ferdig i månedsskiftet april/mai.

Er regjeringen redd for at deres nedprioritering av landmakta vil bli et så kontroversielt tema i valgkampen at den fortsatt holder de fagmilitære vurderingene hemmelig til etter valget?»

**Presidenten:** Dette spørsmålet utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

### Spørsmål 3

**Lene Vågslid (A) [11:23:19]:** «I forliket om politireformen gav stortingsflertallet, etter initiativ fra Arbeiderpartiet, «et løfte til innbyggerne» som skulle sikre reell lokal medvirkning til innholdet i tjenesten etter eventuelle endringer, som nedleggelse av lensmannskontor.

Hva har statsråden gjort for å forsikre seg om at Politidirektoratet informerte kommunene om muligheten til å kreve et skriftlig dokument av sin politimester om hva de kan regne med å «få igjen» etter endringer, hvordan har Politidirektoratet gått frem, og hvor mange kommuner har en slik avtale?»

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:23:50]:** Forliket vi inngikk om politireformen, innebar en omfattende prosess med involvering av kommunene før endelig beslutning om tjenestestruktur i politi- og lensmannsetaten kunne fattes. Noen opplever at prosessen går for sakte, mens andre mener at det går, og har gått, for fort, og at kommunene dermed ikke har fått nok tid. Som jeg antar representanten Vågslid bør være godt kjent med, kan oppfattelsen av fart være svært forskjellig.

Politiet gjennomgår nå sin største reform i etatens historie. Samtidig skal det innføres forbedret styring og ledelse, nye arbeidsformer og ny teknologi. I alt endringsarbeidet må politiet også forholde seg til hovedavtalen og medbestemmelsesretten til de ansatte.

Mange politimestre har hatt meget stor pågang fra kommunene siden sist sommer. Politimestrene har brukt mye tid ute hos kommunene, men melder også at tiden ikke alltid strekker til. Jeg ber om forståelse for at denne typen prosesser nødvendigvis tar noe tid å få landet, og at etaten også trenger arbeidsro. Ingen er tjent med at politimestrene haster med å inngå forpliktende avtaler om enkeltløsninger før helhetsbildet er på plass.

Både jeg som statsråd og Politidirektoratet har klare forventninger om at politimestrene legger opp til et nært samarbeid med kommunene fremover. Politikontakter skal være på plass innen 15. juni i år, og politirådsarbeidet skal videreutvikles. Gjennom det lokale samarbeidet skal det søkes å etablere mer konkret og gjensidig forpliktende samarbeid. Arbeidet er forsert noen steder, bl.a. i Malvik kommune i Trøndelag politidistrikt, hvor det er inngått en forpliktende avtale. Det er først når vi har fattet endelig beslutning om tjenestestrukturen, dvs. når klagebehandlingen er ferdigstilt, at politimestrene vet hvordan tjenestestrukturen som skal etableres, blir. Klagebehandlingen vil bli ferdigstilt før sommerferien.

Når prosessen vi vedtok i denne sal i juni 2015 er ferdigstilt, vil kommunene få sine forpliktende avtaler på løpende bånd. Målsettingen er at den nye organiseringen skal gi bedre, mer fleksibel ressursutnyttelse, sånn at det totale tjenestetilbudet forbedres med hensyn til både kvalitet og lokal tilstedeværelse. Dette gjelder både publikumsservice, forebygging, tilgjengelighet og beredskap.

**Lene Vågslid (A) [11:26:57]:** Det var eit langt svar, kanskje litt lite konkret for det eg eigentleg spør om. Eg har den største forståinga for at dette kan ta tid. Det hovudbekymringa mi går ut på, er at det er nesten ingen kommunar i dette landet som kjenner til det punktet i forliket om eit løfte til innbyggjarane. Eg er oppteken av at justisministeren sørgjer for at denne informasjonen når alle kommunane i landet, slik at dei veit kva for nokre krav dei kan stille. Så trur eg både ordførarar og innbyggjarar forstår at det kan ta tid. Kan justisministeren garantere overfor Stortinget at informasjonen om eit løfte til innbyggjarane, som var heilt avgjerande for Arbeidarpartiet i forliket, når ut til alle kommunane i landet – det be-

tyr både rådmenn og ordførarar – slik at dei veit kva moglegheiter dei har til å krevje ein skriftleg avtale med politimeisteren sin?

Svein Roald Hansen hadde her overtatt presidentplassen.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:27:58]:** Jeg kan betrygge representanten Vågslid med at vi følger opp Stortingets vedtak. Politidirektoratet følger opp i det videre mot politidistriktene, men man må ha forståelse for at dette er en stor og omfattende prosess. Når man skal legge til grunn en annen struktur, som man ennå ikke kjenner innholdet i og konsekvensene av, kan det være krevende å ferdigstille dette arbeidet før det faktisk er tilfellet. Men nå ligger disse sakene til behandling i departementet. Jeg vurderer de klagene som er kommet. De vil være ferdigstilt før sommeren, og det er helt naturlig at oppfølging av kommunene ses i sammenheng med dette når endelig vedtak er fattet. Jeg kan forsikre representanten om at også dette punktet i avtalen vil bli fulgt opp på en god måte.

**Lene Vågslid (A) [11:28:57]:** Det er eg glad for, og det skal me følgje nøye opp, for dette punktet er og blir veldig viktig. Me står saman om dette forliket, og det er mange kommunar og innbyggjarar som er fortvila over at lensmannskontoret deira blir lagt ned. Då er det viktig at me kan seie at tilbodet i desse kommunane skal bli betre og ikkje dårlegare. Men eg blir jo litt betenkt dersom det er slik at ein må vente til den totale strukturen er heilt klar før ein kan gjere ein avtale. For eksempel i min kommune Tokke, der lensmannskontoret mest sannsynleg kjem til å bli lagt ned, forventar både eg, ordføraren og innbyggjarane at me skal få eit betre politi. Då vil iallfall eg oppfordre til at ein bør starte arbeidet med desse avtalane, politimeister og kommune må gå i ein tydelegare dialog, slik at ein er godt rigga når det er klart. Slik det er no, er det mykje usikkerheit, og kommunar opplever å ikkje få svar, verken frå politimeisteren eller direktoratet.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:30:02]:** Det er nok slik at det er ikke direkte unaturlig at i en reformprosess, og særlig i den fasen vi er i nå, kan det være en del usikkerhet. Det gjelder både i politiet selv med hensyn til den omorganiseringen som skjer, og det gjelder selvfølgelig kommuner og det samarbeidet kommunene skal ha med politiet.

Så tenker jeg at det er viktig å huske at vi har noen forpliktelser som ligger i bunnen, og de skal følges opp. Hvis man tar eksempelet Tokke, er det, slik jeg forstår det, en av dem som er blitt påklaget, og da vil det endelige vedtaket, som jeg ikke kan foregripe resultatet av, være veldig avgjørende for samarbeidet mellom politiet og Tokke kommune i fremtiden. Så her må man se prosessene i sammenheng. Det jeg kan betrygge representanten om, er at vi vil følge opp de vedtakene Stortinget har lagt til grunn.

## Spørsmål 4

**Marianne Aasen (A) [11:31:16]:** «Det er besluttet at arresten i Sandvika skal legges ned. I stedet skal arrestanter kjøres til Grønland i Oslo. Det er ikke veldig langt, men det er mange som vil måtte transporteres til Oslo. I dag har arresten i Sandvika 1 600 arrestanter årlig, og dette vil ifølge Budstikka medføre 55 000 ekstra kilometer transport for politiet.

Er det riktig bruk av politiets tid, og hvorfor legge ned denne arresten når politistasjonen skal bestå nettopp i Sandvika?»

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:31:48]:** For å gjennomføre etableringen av nye politidistrikt i politireformen har Politidirektoratet gitt politidistriktene rammer og retningslinjer for arbeidet. Arrestfunksjonen inngår i denne etableringen og er en av de funksjonene som er gitt nasjonal standardisering.

Oslo politidistrikts organisering av arrestfunksjonen støtter opp under målene for nærpoltireformen, herunder det sentrale målet om å etablere mer robuste og kompetente politidistrikt. Organiseringen av nytt politidistrikt og plasseringen av ulike funksjoner er en del av den lokale prosessen i politidistriktene og gjøres ut fra lokale helhetsvurderinger innenfor gjeldende retningslinjer. Antallet arrestere og plasseringen av disse hører til de prosessene som gjennomføres i politidistriktet, og er innenfor politimesterens ansvar.

Nye Oslo politidistrikt vil ha sju politistasjoner, og sett i forhold til geografi og bemanning er det mest kostnads effektivt å ha én arrest i distriktet. Det bidrar også til å sikre en riktig fangebehandling i henhold til gjeldende regelverk. I forbindelse med organiseringen overføres arrestforvarere til Grønland, og utgiftene knyttet til ansatte, drift, vedlikehold og arrestlokalene blir på den måten redusert. Denne gevinsten vurderes som større enn ulempene, tiden det tar å transportere arrestanter til Grønland. Overføringen av arrestforvarere fra Sandvika politistasjon til arresten på Grønland og til Oslo tinghus vil kunne bidra til at flere polititjenestemenn og -kvinner blir frigjort til patruljetjeneste.

Et annet sentralt forhold i distriktets lokale vurderinger har vært at arresten plasseres i tilknytning til felles straffesaksinntak. På Grønland er det etterforskere og jurister som straks tar tak i den videre etterforskningen når noen er pågrepet. Fremover vil patruljer fra Sandvika og Asker forholde seg til det som er de samme rutinene som for øvrige politistasjoner i distriktet.

**Marianne Aasen (A) [11:34:11]:** Takk for svaret.

Finansministeren, som er partileder også for justis- og beredskapsministeren, sa nettopp at nærpoltireformen handler om at flere folk skal ut på patrulje der folk bor. Denne endringen medfører faktisk 55 000 kjørte km – hvis vi antar at kriminaliteten er på samme nivå år etter år i Asker og Bærum – i bil til og fra, mellom Sandvika og Oslo.

I svaret sitt bruker statsråden honnørord som «nærpoltireform», «robuste politidistrikt» og «kostnadseffektivitet», og at det skal frigjøres tid til patruljetjeneste. Men jeg opplever at dette betyr at Asker og Bærum politidistrikt, som det var tidligere, og som nå er en del av Oslo politi-

distrikt, mister patruljekraft. For de som driver med denne transporten, kan ikke være ute på patrulje, og de som passer arrestantene i Sandvika, overføres til Oslo politikammer. Da lurer jeg på: Er statsråden enig i at man mister politikraft?

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:35:18]:** Svaret er nei, og jeg mener jeg gjorde rede for det ganske tydelig i mitt svar. Med mer effektiv innretning i bruken av politiressursene klarer man det som er poenget, nemlig å frigjøre personell – ansatte, polititjenestemenn og -kvinner – til nettopp patruljering, til å være i patruljer og til å sørge for enda bedre polititjenester der ute.

Så skjønner jeg at representanten legger til grunn et slags distriktspolitisk perspektiv når hun omtaler Asker og Bærums nærhet til Grønland. Det er det vanskelig å se i denne sammenheng, og det er kanskje ikke det beste eksemplet på de problemstillinger som reises med hensyn til nærpoltireformen. Andre deler av landet har langt større avstander å forholde seg til enn det som problematiseres i dette spørsmålet. Men jeg legger til grunn en effektiv og god ressursutvikling fra Oslo politidistrikt, og det ser vi resultatet av her.

**Marianne Aasen (A) [11:36:20]:** Jeg vil anmode ministeren om å være forsiktig med å være arrogant på vegne av 210 000 mennesker som bor i Asker og Bærum, og som også vil ha mest mulig ut av politiressursene sine, slik som alle andre i hele Norge. Når det er sagt, er kanskje også statsråden kjent med at Asker skal slås sammen med Røyken og Hurum, som da vil bytte fylke og også bytte politidistrikt. Da blir det politidistriktet ganske mye større, og det vil få på ytterligere antall kilometer.

De som passer arrestantene i arresten, er ikke politifolk. De er arrestforvarere. De er ikke ute på patrulje, og de skal ikke ut på patrulje. Men de som skal kjøre transporten og håndtere arrestasjonen og papirarbeidet som faktisk hører med, på Grønland politistasjon, kunne gjort noe annet og spart mye mer tid hvis de hadde hatt en arrest mye nærmere.

Hvorfor mener ikke statsråden at det har et tap for politiet at man organiserer på den måten?

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:37:26]:** Jeg oppfatter at Aasen bidrar til – jeg holdt på å si å klargjøre det som jeg oppfatter er en problemstilling i Stortingets tilnærming til politiet og politiets arbeid, nettopp ønsket om å detaljstyre på en slik måte at man setter politiet i dårligere stand til å være effektiv i utnyttelse av sine ressurser og til å levere, samlet sett, stor politikraft. Det beklager jeg.

Jeg tror vi skal legge til grunn at politimesteren har bedre forutsetninger for å gjøre politifaglige vurderinger av hvordan disse ressursene benyttes. Når tilbakemeldingene fra Oslo politidistrikt er at dette er fornuftige måter å innrette ressursene på, og vi dermed får frigjort mer kapasitet til annet viktig arbeid, herunder patruljering, tenker jeg at det er gode svar som i hvert fall ikke bør være utgangspunkt for at vi politisk sett, på noen som helst måte, skal overstyre den politifaglige vurderingen. Så må også de samme prinsippene bli lagt til grunn i alle andre politidistrikter i dette landet.

## Spørsmål 5

**Hadia Tajik (A) [11:38:39]:** «Konklusjonen til bevæpningsutvalet om at politiet ikkje skal bere våpen, bygger mellom anna på at politiet skal ha tillit hjå innbyggjarane. Etter grundige analyser av kriminalitet og terrorfare, kom utvalet til at det ikkje er noko tydeleg behov for alminneleg bevæpning av norsk politi. Statsråden har tidlegare ynskja bevæpning.

Har statsråden endra syn etter å ha lese utvalet sine faglege vurderingar, eller vil han jobbe for bevæpning?»

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:39:12]:** Jeg har inntrykk av at Bevæpningsutvalget har levert en meget solid utredning. Utredningen gir et godt grunnlag for vurderinger av hva slags bevæpningsordninger politiet bør ha for å møte dagens og morgendagens utfordringer. Jeg legger opp til at utvalgets utredning sendes på bred høring i nærmeste fremtid. Når høringsinstansenes innspill foreligger, vil det bli tatt stilling til hvordan saken skal behandles videre.

Så ber jeg om forståelse, for det er ganske nøyaktig en uke siden jeg mottok utredningen, så jeg har ikke fått lest den – det er mulig det blir lektüre i påsken. Men jeg tenker at man uansett skal være åpen for de fremleggelsene og de vurderingene som ligger i utvalgets utredning.

Jeg har ikke noe fasttømret syn på dette personlig, i den forstand at mitt politiske parti har et annet syn enn flertallet i dette storting, men jeg mener vi skal legge opp til en bred debatt om dette. Det er sterke interesser og sterke faglige grunner til en annen vurdering enn det som utvalget har lagt til grunn i sin utredning, men dette er en debatt vi bør ta i stort i samfunnet. Jeg tenker at i og med mandatet og i og med det gode arbeidet som er gjort, har vi et godt grunnlag for å ta den diskusjonen, ta den debatten, og så får vi avvente det før man trekker konklusjonen.

**Hadia Tajik (A) [11:40:57]:** Eg har for så vidt forståing for at statsråden ikkje har fått lese alt frå utvalet sitt arbeid, og eg set pris på at han er ærleg om det. Eg trur òg det er godt å ha ei brei høyring og ein brei diskusjon omkring så viktige spørsmål.

Til oppfølging har eg eit spørsmål av meir prinsipiell karakter. Det som går fram av arbeidet til utvalet, er bl.a. at Oslo politidistrikt praktiserer ei ordning med permanent væpna UEH-patruljar. Utvalet påpeiker sjølv at dei ikkje tek stilling til heimelsgrunnlaget for den typen ordning, men det er eit prinsipielt spørsmål om ein meiner det er heimel for å operera med permanent væpna UEH-patruljar eller ikkje, og spørsmålet mitt er rett og slett om justisminneren meiner at det er heimel for å ha permanent væpna UEH-patruljar i Noreg i dag.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:41:48]:** Jeg registrerer at denne problemstillingen er reist, og vi vil se nærmere på det. Vi skal selvfølgelig ikke operere på noen som helst slags måte som måtte oppfattes å være i strid med det grunnlaget vi har.

Jeg registrerer at det allerede er i gang en diskusjon. Jeg har registrert at et av partiene i denne salen, partiet Venstre, var ute i media relativt raskt etter at fremleggelsen

fant sted, der det fra partiet Venstres side ble signalisert å åpne for punktbevæpning.

Jeg tenker at vi alle med fordel bør gå inn i den diskusjonen som vil komme, lytte til de høringssvarene som vil komme – Politiets Fellesforbund har f.eks. et veldig klart standpunkt – lytte til de argumentene som fremkommer der.

Ingenting er altså fasttømret, men personlig har jeg et annet utgangspunkt enn det som er utvalgets konklusjon.

**Hadia Tajik (A) [11:42:56]:** Eg takkar for svaret.

Eg har eit spørsmål til, knytt til eit funn frå utvalet si side. Det dei påpeiker, er at det er fleire distrikt der tenestemennene ber tomme pistolhylster i beltet på uniforma, noko som kan vera med på å gje publikum eit inntrykk av at politiet er væpna. Utvalet påpeiker sjølv at dette er ein praksis som bryt med uniformsreglementet. Spørsmålet mitt er eigentleg berre kva justisministeren meiner om ein slik praksis.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:43:31]:** Som jeg for så vidt allerede har sagt i mitt første og for så vidt også andre innlegg, vil vi gjennomgå utredningen fra Bevæpningsutvalget nøye. Dersom det hevdes å være funn der som vi etter praksis ikke har fulgt opp korrekt, vil vi selvfølgelig ivareta det og følge det opp.

Alt dette vil komme ut på høring rimelig raskt, og så får vi ta den diskusjonen, og også diskusjonen om «fremskutt lagring på kropp», som er et av mindretallets forslag i utvalget, og problemstillingen rundt punktbevæpning. Så skal vi selvfølgelig også avstemme at praksis i dag er innenfor rammene av det regelverket som skal legges til grunn.

## Spørsmål 6

**Jan Böhler (A) [11:44:49]:** Jeg vil gjerne stille følgende spørsmål til justis- og beredskapsministeren:

«Når politiet skal forebygge vold og konflikter som blant annet ble beskrevet i Aftenposten 25. mars, kan det være et viktig redskap å nedlegge oppholdsforbud for noen i bestemte områder. Etter dagens lovhemler og rettspraksis skal det imidlertid være så mange registrerte kriminelle forhold og en så omfattende prosess før noen kan pålegges oppholdsforbud i forebyggende øyemed, at dette sjelden brukes.

Vil statsråden legge bedre til rette for at politiet skal kunne bruke oppholdsforbud for å forebygge voldshendelser?»

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:45:28]:** Regjeringen har merket seg medieoppslagene om stadig grovere vold blant stadig yngre ungdom.

Forebygging av denne typen voldskriminalitet er et svært viktig tema. Det er avgjørende å gripe inn så tidlig som mulig, og før volden skjer. Regjeringen ønsker å legge til rette for at politiet har de nødvendige virkemidlene i det forebyggende arbeidet. Som representanten peker på, kan muligheten for å ilegge personer oppholdsforbud være et redskap for politiet. Gjeldende regelverk åpner allerede for dette. En person kan ilegges oppholdsforbud når det er

fare for voldsutøvelse som ledd i et gjensidig oppgjør mellom grupper. Forbudet skal beskytte utenforstående personer, ikke medlemmene i gruppene.

For personer under 15 år gjelder en egen regel. De kan ilegges oppholdsforbud bestemte steder hvis det er grunn til å tro at oppholdet der øker faren for at ungdommen begår kriminalitet. Videre kan en person ilegges besøksforbud. Et besøksforbud skal bl.a. beskytte enkeltpersoner mot straffbare handlinger fra en annen person. Besøksforbudet kan gå ut på at noen forbys å oppholde seg på et bestemt sted.

Oppholdsforbud og besøksforbud, som nevnt, krever ikke at det allerede er begått en straffbar handling. Forbudene er ment å virke forbyggende. Forbudene er hjemlet i straffeprosessloven og kan gjelde i flere måneder. Det kan være inngripende for den det gjelder. Derfor er det nødvendig å ha en grundig prosess før beslutning av forbudene.

I en akutsituasjon kan politiet forby opphold i bestemte områder etter politiloven § 7. Prosessen her er enklere enn for oppholdsforbud etter straffeprosessloven. Et akutt oppholdsforbud etter politiloven kan gis for å beskytte utenforstående, men også for å beskytte medlemmer av en voldelig gruppe.

Regjeringen har ikke fått signaler om at de gjeldende mulighetene for å forby personer å oppholde seg bestemte steder ikke er tilstrekkelig i politiets forebyggende arbeid. Dersom regjeringen får denne typen signaler, vil regjeringen vurdere å se nærmere på regelverket.

**Jan Böhler (A) [11:48:19]:** Jeg takker for svaret.

Dette handler om at vi har personer som ønsker å dominere bestemte områder og bygge opp en slags skremselskapital i de områdene, ved bruk av, som vi ser, stadige voldshendelser, og hvor politiet har mange etterretningsopplysninger om hva som foregår, men der dette ikke er prøvd rettslig. Det er blitt tatt opp med meg av flere lokale politistasjoner i Oslo at de har problemer med å praktisere hjemmelen for oppholdsforbud, bl.a. at man må definere noen som gjengmedlemmer eller medlemmer av en gruppe, som de ikke godtar, og da er det vanskelig å gå videre med det. Dette er ikke en firkantet sak fra min side. Det er å prøve å få statsråden med på en prosess og gå inn i denne problemstillingen, for den er etter min oppfatning veldig reell.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:49:24]:** Jeg oppfatter selvfølgelig oppriktig det representanten Böhler sier om at dette er en problemstilling som han er blitt presentert for. Dersom dette er riktig, er det grunn til at jeg bør se nærmere på det, og det lover jeg at jeg skal gjøre. Jeg vil ta kontakt med Oslo politidistrikt, spørre om dette er en problemstilling og hvordan man eventuelt mener man i

så fall kan håndtere dette bedre etter gjeldende regelverk, Jeg er i likhet med representanten Böhler veldig opptatt av at vi har gode virkemidler i dette viktige arbeidet, så det kan jeg love at jeg skal gjøre. Så får vi se om den opplevelsen er gjeldende for politidistriktet i sin helhet, og eventuelt om vi har bedre måter å innrette dette på, selvfølgelig uten at vi dermed går på tvers av rettssikkerheten. Jeg er selvfølgelig åpen for nettopp denne typen problemstillinger.

**Jan Böhler (A) [11:50:30]:** Jeg takker for svaret og vil oppfordre til at hvis statsråden vil gå inn i det, ber han om kontakt med de lokale stasjonene som arbeider med dette. De er, slik jeg oppfatter det, veldig konstruktive. De leter etter måter å få en bedre praksis på og har noen forskjellige alternativer. Et av alternativene er at dette i en mildere form er såpass lite inngripende, samtidig så viktig forebyggende, at det muligens kan være, på bakgrunn av etterretningsopplysninger, en politimesterbeslutning innenfor visse rammer å nedlegge oppholdsforbud, når man f.eks. får mulighet til å prøve forholdsmessigheten i det senere, i retten. Her er det en jakt på en løsning det er mulig å praktisere på en bedre måte, for det er åpenbart at politiet trenger bedre redskaper for dette at ungdom samler seg og det oppstår vold, og for da å holde de verste ordensforstyrrelser ute av de områdene.

**Statsråd Per-Willy Amundsen [11:51:42]:** Det gjøres mye godt politiarbeid i Oslo politidistrikt, og det gjelder også på de enkelte stasjonene. Det er min tydelige oppfatning etter å ha møtt en god del av dem, sist i går, med det gode arbeidet som gjøres. Når politiet tar opp problemstillinger rundt den verktøykassen de har, og de mulighetene de har for å bruke effektive tiltak, er jeg alltid åpen for å lytte til politiets forslag. Jeg tenker at dersom dette er en problemstilling som bør tas tak i, vil jeg gjøre det. Jeg ser i likhet med representanten Böhler at vi med fordel kan legge bedre til rette for at politiet enda bedre kan gjøre sine oppgaver på en god måte. Som sagt gjøres det et godt arbeid i Oslo, men vi skal selvfølgelig også se om det er mulig å legge til rette for at det kan gjøres enda bedre i fremtiden.

**Presidenten:** Dermed er sak nr. 2 ferdigbehandlet.

Sak nr. 3 [11:52:44]

*Referat*

**Presidenten:** Det foreligger ikke referat. Dermed er sakene på dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.53.